

Дерев'янку
Світлана Петрівна

Політико-правове забезпечення публічної безпеки в Україні

УДК 321:342.72/.73(477)
DOI <https://doi.org/>

Дерев'янку Світлана Петрівна
магістр публічного управління та адміністрування,
магістр з фінансів,
головний спеціаліст –
державний інспектор
Державної інспекції
ядерного регулювання України
вул. Арсенальна, 9/11, Київ, Україна

Сучасний стан політичних, соціально-економічних процесів характеризується плінністю як на світовому глобальному, так і на національному рівнях. Ефективна міжсекторальна взаємодія – це передусім вчасні адекватні відповіді на зовнішні й внутрішні загрози. В таких умовах державні інститути України часто виявляються не готовими до необхідних трансформацій, не завжди вчасно встигають реагувати на новітні гібридні виклики, а отже, ефективно виконувати покладені на них функції та обов'язки. Зовнішня агресія проти України кардинально змінила її безпекове середовище та продемонструвала недосконалість глобальної та регіональних систем безпеки. Водночас анексія Криму та події на сході України призвели до суттєвої активізації як держави загалом, так і організації громадянського суспільства зокрема щодо створення ефективної та дієвої політики держави у сфері публічної безпеки й правопорядку. В таких умовах великого значення набувають стратегічні комунікативні можливості держави, а саме публічна дипломатія, зв'язки із громадськістю, військові зв'язки, інформаційні операції, тобто використання заходів, спрямованих на просування цілей держави. Невіддільними складниками ефективних та стабільних взаємовідносин держави та інститутів громадянського суспільства є: досконалість нормативно-правової бази; відкритість та прозорість діяльності владних структур; врахування громадської думки під час застосування нових форм і технологій роботи з громадськістю; залучення громадян до участі в реалізації програм управління справами суспільства. Стаття присвячена визначенню та характеристиці особливостей та проблем політико-правового забезпечення міжсекторальної взаємодії (держави та громадянського суспільства) під час забезпечення публічної безпеки в Україні. З цією метою проаналізовано основні юридичні документи політико-правового забезпечення публічної безпеки в Україні, дослідницькі підходи до визначення сутності терміну «публічна безпека», його співвідношення із дотичними поняттями.

Ключові слова: громадянське суспільство, організації громадянського суспільства, публічна безпека, громадська безпека, система публічної безпеки, громадський порядок.

Вступ. Вивчення, адаптація та запровадження в Україні підходів, покликаних підвищити рівень забезпечення публічної безпеки, завжди мало не лише суто практичне значення, а й виступало невіддільним складником розвитку вітчизняної науки у галузі національної безпеки.

Громадська безпека виступає визначальним атрибутом сформованості та цілісності суспільства та поряд з іншими складниками національної безпеки характеризує надійність існування та стійкість розвитку соціально-політичної системи держави.

Питанням особливостей забезпечення громадської безпеки присвятили свої праці О. Довгань, М. Кравчук, С. Осипян, В. Пантін, О. Проневич, О. Скакун, Ю. Тихомиров, В. Ткаченко, В. Фатхутдінов, О. Фісун, М. Цвік, П. Шляхтун та інші.

В Україні до цього часу комплексно не досліджували недержавну систему безпеки як дієвий механізм, а громадські об'єднання – як суб'єктів забезпечення національної безпеки держави. Діяльність різноманітних громадських об'єднань не пов'язувалася з державною стратегією забезпечення національної безпеки.

Актуальність та необхідність таких наукових праць значною мірою зумовлена необхідністю розробки нових підходів щодо забезпечення захищеності громадян в умовах зовнішньої агресії, запобігання загрозам їхньому життю і здоров'ю, збереження життєдіяльності суспільства. Імпле-

ментація в Україні загальноприйнятих демократичних методів щодо забезпечення громадської безпеки дасть змогу не лише більш ефективно протистояти іноземному втручання у внутрішні справи, а й дозволить зробити реальні кроки на шляху до європейської та євроатлантичної інтеграції.

Мета та завдання. Метою статті є аналіз особливостей та проблем політико-правового забезпечення взаємодії держави та громадянського суспільства в сфері публічної безпеки. Завдання статті – дослідити нормативне забезпечення діяльності громадських організацій як фактору забезпечення національної безпеки України та визначити правові засади та форми участі громадськості в сфері публічної безпеки.

Методи дослідження. Під час написання статті були використані загальні методи аналізу, синтезу, узагальнення, аналогії. Порівняльно-правовий метод використовувався в процесі аналізу забезпечення державою публічної безпеки і порядку в Україні. Застосування аналітичного методу надало змогу виявити недоліки і колізії в чинному законодавстві, запропонувати шляхи його вдосконалення, виявити можливості використання зарубіжного досвіду.

Результати. Однією із фундаментальних проблем нормативно-правової бази України в сфері публічної безпеки є відсутність чіткого визначення та розмежування понять-термінів «публічна

безпека» і «публічний порядок», «громадська безпека» та «громадський порядок», що зумовлює термінологічні колізії та призводить до підміни понять.

Аналіз чинного законодавства свідчить, що термін «громадський порядок» вживається у багатьох значеннях, вчені дають йому різні визначення. Терміни «громадський порядок», «публічний порядок» та «правопорядок» вживаються у низці законодавчих актів держави і, зокрема, в Конституції України (статті 34, 35, 39).

Закон України «Про національну безпеку України» дає таке визначення громадській безпеці та порядку – захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, забезпечення яких є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації і захисту національних інтересів від впливу загроз. Чіткого визначення поняття «публічна безпека» нині законодавство України не дає, хоча з 2014 року активно його використовує. Також у публічному просторі, на офіційних промах посадовців, у різноманітних публікаціях на офіційних медіа-сторінках відомств все частіше використовуються терміни «публічна безпека» та «публічний порядок» [7].

Проте у нормативно-правовій базі чітко визначений та використовується частіше термін «громадська безпека», хоча і застосовується паралельно із поняттям «публічна безпека».

Очевидно, що для створення стабільно ефективних взаємовідносин держави та громадянського суспільства необхідна досконала правова база. Сьогодні маємо певні термінологічні колізії. Наприклад, у Положенні про патрульну службу МВС хаотично, в різних контекстах застосовуються поняття «публічний порядок», «громадський порядок», «громадська безпека». Крім того, серед основних завдань патрульної служби називається «забезпечення публічного порядку і громадської безпеки», а потім у третьому і шостому розділах йдеться про громадський порядок. При цьому зазначається, що основу діяльності патрульної служби МВС становить концепція «міліція та громада». Варто зазначити, що сутність терміну «міліція» – позначення мілітаризованого, тобто озброєного, підрозділу. Тоді як «поліція» – це полінаправлена структура, яка має в своїх завданнях та повноваженнях набагато ширший арсенал функцій.

Тобто маємо підстави турбуватися щодо заміни одного терміну його синонімічним відповідником, адже це не просто механічна заміна. Подібна практика веде до підміни сутності самого поняття. Домінантою у розумінні прикметників «публічний» і «громадський» є те, що перший асоціюється із поняттями «відкритий, прилюдний, гласний», а другий базується на суспільних, соціальних відносинах [1, с. 1003].

Варто зазначити, що навіть на рівні статистики порівняння йде на користь терміну «громадський», а не лексичній одиниці «публічний». Усе це йде всупереч новітнім тенденціям у сфері правовідносин. Нині опора йде на громади, які є первинною одиницею у системі адміністративно-територіального устрою України. Тенденції подальшого розвитку України бачаться у світлі зростання питомої ваги місцевого самоврядування, ролі громадськості у вирішенні проблемних питань на усіх рівнях [8].

Тому необхідно якнайшвидше привести у відповідність термінологічні поняття, визначені у законодавстві України.

Серед фундаментальних національних інтересів України в безпековій сфері є сталий розвиток громадянського суспільства і держави для забезпечення зростання рівня та якості життя населення.

У Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» вектор безпеки особливу увагу зосереджує на безпеці життя та здоров'я людини, а головною передумовою реалізації Стратегії є суспільний договір між владою, бізнесом та громадянським суспільством, де кожна сторона має свою зону відповідальності.

Зокрема, держава має забезпечити баланс інтересів між громадянським суспільством, державою і бізнесом; бізнес – підтримувати та розвивати державу, бізнес-середовище та громадянське суспільство; а відповідальність громадянського суспільства полягає у контролюванні влади.

Ефективне практичне впровадження декларованих заходів наблизить стан взаємодії держави та громадськості до зарубіжних стандартів, забезпечить вирішення багатьох проблем «третього сектору», що, безумовно, є позитивним для розвитку громадських організацій в Україні. Проте цей документ має часові обмеження і є ризик недовиконання та/або зміни норм і механізмів взаємодії, що матиме негативний ефект.

Сучасне безпекове середовище України складне й мінливе, а в таких умовах великого значення набувають стратегічні комунікації. В правовому полі їх визначають як скоординоване і належне використання комунікативних можливостей держави, а саме публічної дипломатії, зв'язків із громадськістю тощо, спрямованих на просування цілей держави.

Прикладом таких комунікацій може бути активне використання потенціалу організацій громадянського суспільства (далі – ОГС) для розробки стратегічних правових документів держави, зокрема, актуальним є питання Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту України.

Це документ довгострокового планування, що визначає напрями державної політики щодо гарантування захищеності життєво важливих для держави, суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, цілі та очікувані результати їх досягнення з урахуванням актуальних загроз.

Згідно із Законом України «Про національну безпеку України» Міністерство внутрішніх справ має розробити, Кабінет Міністрів – розглянути, Рада національної безпеки і оборони – схвалити, а Президент – затвердити Стратегію громадської безпеки та цивільного захисту України.

Для забезпечення підготовки проекту Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту України залучаються інститути громадянського суспільства, державні органи, які входять до системи Міністерства внутрішніх справ України, Апарат Ради національної безпеки і оборони України, наукові, аналітичні та експертні установи України, а також можуть бути залучені іноземні експерти.

Залучення ОГС до розробки таких концептуальних документів держави частково подібно до урядових програм США, коли уряд взаємодіє із громадськістю для отримання нових ідей, спрямованих на оптимізацію реалізації державних програм, що безумовно є позитивним й новим для України.

На запит Громадської організації «Інформаційно-аналітичний центр «Громадський Простір»» до Міністерства внутрішніх справ України, який був зроблений у грудні 2018 року, Міністерством було повідомлено, що на даний час проходять організаційні процедури щодо розроблення проекту Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту України» із залученням фахівців центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Урядом через Міністра внутрішніх справ України [9].

Враховуючи надзвичайну актуальність створення адекватної внутрішнім й зовнішнім загрозам держави Стратегії, така позиція видається не логічною, оскільки відповідальним державним органом не використовується потенціал громадянського суспільства, наукових установ, експертного середовища, не залучаються іноземні фахівці. Маємо сподівання, що шляхом активного обговорення та пильного контролю ОГС, окремих громадян, політиків, наукових і експертних установ громадськість спонукає Міністерство внутрішніх справ України покладатися не тільки на власні сили, а й якісно взаємодіяти із громадським суспільством на благо держави.

Зважаючи на те, що громадський порядок та публічна безпека є важливими складовими елементами національної безпеки країни, актуальним завданням для України є наявність адекватної загрозам Стратегії національної безпеки України, яка є основним документом довгострокового планування і якою визначаються основні напрями державної політики у сфері національної безпеки. Слід звернути увагу, що чинна Стратегія національної безпеки України розрахована на реалізацію до 2020 року. Таким чином, процес підготовки нової редакції цього важливого документа довгострокового планування має розпочатися вже у 2019 році.

Доцільно запровадити практику підготовки Реєстру загроз як складника Стратегії національної безпеки України. Цей реєстр мав би сприяти формуванню спільного бачення ризиків, їх рівнів, порядку взаємодії державного, приватного секторів та громадянського суспільства. Частково це завдання вирішено Концепцією розвитку сектору безпеки і оборони України, проте слід зауважити, що перелік можливих кризових ситуації є не вичерпним, а крім того, документ не передбачає необхідності залучення до відповідних процесів інших суб'єктів, у тому числі громадянського суспільства [5].

Закон України «Про національну безпеку України» містить імперативну норму, якою встановлено, що «Стратегія національної безпеки України розробляється за дорученням Президента України протягом шести місяців після його вступу на пост» (стаття 26), а отже, варто прогнозувати, що схвалення рішенням Ради національної безпеки і оборони України та затвердження указом новообраного Президента України згаданої нової Стратегії може відбутися, за песимістичними прогнозам та з урахуванням тривалості процесу її розробки, лише у листопаді – грудні 2019 року.

Варто привернути увагу до певної колізії через такий імперативний характер згаданої норми Закону.

Стратегія національної безпеки є документом довгострокового планування, а отже, тривалість її дії має становити понад п'ятирічний термін. Проте кожні п'ять років черговий новообраний Президент повинен відповідно до Закону надавати доручення щодо розроблення протягом шести місяців після його вступу на пост нової Стратегії, затверджувати її і «запустити» процес чергової розробки нових безпекових стратегій, зокрема, і Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту України.

При цьому не враховується, зокрема, те, що чинний Президент може бути переобраний на другий п'ятирічний термін, або актуальна потреба в концептуальних змінах норм документу відсутня.

Враховуючи це, доцільно внести певні зміни до статті 26 Закону, виклавши її, наприклад, наступним чином: «Стратегія національної безпеки України розробляється у разі необхідності за дорученням Президента України протягом шести місяців після його вступу на пост».

Приділяти увагу стратегічним безпековим документам вкрай важливо, особливо враховуючи те, що рівень тероризму у світі постійно зростає. При цьому невпинно розширюється географія тероризму, збільшується кількість жертв і збитків, діяльність терористичних організацій призводить до зростання відчуття незахищеності серед населення. Все це в сукупності призводить до зниження рівня громадської безпеки як елементу безпеки національної. З початку зовнішньої агресії проти України та підтримки терористичної діяльності

незаконних збройних формувань на території України ця проблема набула значної актуальності і для нашої країни.

Як свідчить вітчизняний та зарубіжний досвід, задіяння у загальнодержавній системі протидії тероризму лише спеціальних служб та правоохоронних органів не є ефективним.

У цій ситуації доцільним є залучення інститутів громадянського суспільства не лише до розробки комплексних концепцій протидії тероризму, але й до безпосередньої участі у проведенні антитерористичних заходів (надання допомоги спеціальним службам і правоохоронним органам у виявленні ознак підготовки терористичних актів, охороні громадського порядку тощо). Громадянське суспільство має бути головною опорою наявної влади, а взаємодія між ними – запорукою забезпечення принципів демократії, пріоритету прав і свобод людини і громадянина.

Необхідним є відкритий діалог політиків, правозахисників, представників ОГС для обговорення усіх проблем і протиріч, які гальмують боротьбу з тероризмом. За зростання терористичної загрози держава і громадянське суспільство повинні дійти згоди для досягнення оптимального співвідношення між безпекою та демократичними свободами.

Досвід таких країн, як США та Ізраїль, доводить, що залучення громадянського суспільства до діяльності у загальнодержавній системі протидії тероризму є одним із важливих елементів забезпечення стійкості держави і суспільства до загрози тероризму. У цьому контексті прикладом дієвої співпраці держави та громадянського суспільства є організація добровільних помічників поліції Ізраїлю «Мішмар Езрахі» [4].

Ще одним із дієвих засобів конструктивного впливу громадян та їх об'єднань на процес прийняття рішень і діяльність органів державної влади в цілому є наявність комунікативного зв'язку. Взаємодія та співпраця депутатів ВР України з громадськими організаціями, окремими громадянами є важливою умовою ефективності діяльності парламентарів. Зокрема, на інформації громадськості базується більшість депутатських запитів. Фактично аналіз таких звернень є зрізом загроз громадській безпеки та суспільної стабільності країни. Тому депутатам доцільно поглибити співпрацю з ОГС з метою кращого використання їхньої інформації щодо проблемних питань суспільства і держави [2].

Також О. Резнікова та С. Сьомін звертають увагу, що у розвинених демократичних країнах у сфері публічної безпеки як складника національної безпеки важлива роль відводиться комунікаціям із громадськістю. Такий підхід сприяє оптимізації розподілу відповідальності, підвищує рівень довіри населення до влади.

Проте, на їх думку, в Україні поки що не створено ефективний механізм управління сектором

безпеки як цілісною функціональною системою. Актуальність комплексного підходу до недержавного забезпечення безпеки України підсилюють складність і взаємовплив національних інтересів (серед пріоритетів – розвиток громадянського суспільства, його демократичних інститутів), а також значний масив наявних та поява нових викликів і загроз політичній та соціальній стабільності [6].

Конституція надає громадянам України право на свободу об'єднання у громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, соціальних та інших інтересів.

Відповідно до Закону України «Про органи самоорганізації населення» орган самоорганізації населення у межах території його діяльності може сприяти відповідно до законодавства правоохоронним органам у забезпеченні ними охорони громадського порядку.

Законом України «Про громадські об'єднання» забороняється лише утворення і діяльність громадських організацій, програмні цілі або дії яких спрямовані, зокрема, на порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрич її безпеки, посягання на права і свободи людини. Крім того, громадські організації не можуть мати воєнізованих формувань.

Будь-яка заборона діяльності об'єднань громадян здійснюється лише в судовому порядку.

Важливо, що умисне перешкоджання законній діяльності громадських організацій, а також погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок, згідно із статтями 170, 350 Кримінального кодексу України карається досить суворо. Такий підхід до захищеності громадян, громадських інституцій, їх правозахисної діяльності на території держави дає можливість прояву суспільних прагнень й інтересів, унеможлиблює певною мірою застосування тиску з боку інших інституцій та зменшує корупційні прояви, зокрема, у взаємовідносинах із державними органами, що безперечно є стратегічно позитивним для країни.

Згідно із статтею 38 Закону України «Про місце самоврядування в Україні» органи сільських, селищних, міських рад щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян мають:

- серед власних (самоврядних) повноважень: підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо створення міліції, що утримується за рахунок коштів місцевого самоврядування, вирішення питань про чисельність працівників такої міліції, про витрати на їх утримання; здійснення матеріально-технічного забезпечення їх діяльності; створення для них необхідних житлово-побутових умов;
- серед делегованих повноважень: вжиття у разі надзвичайних ситуацій необхідних заходів

відповідно до закону щодо забезпечення державного і громадського порядку, життєдіяльності підприємств, установ та організацій; врятування життя людей, захисту їх здоров'я; збереження матеріальних цінностей.

Основний Закон дозволяє громадянам України, фізичним та юридичним особам все, що не заборонено законами та Конституцією України, а державним органам заборонено все, що не дозволено (не передбачено, не визначено). Бачимо, що законодавчо ОГС мають більше прав і можливостей для провадження своєї діяльності, в тому числі й у сфері публічної безпеки.

Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» надає право створювати громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку і державного кордону, сприяння правоохоронним органам, прикордонній службі у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин.

Такі громадські організації створюються і діють у взаємодії з державними органами, додержуючись принципів гуманізму, законності, гласності, добровільності, додержання прав та свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб, рівноправності членів цих формувань.

Основними завданнями громадських формувань у сфері охорони громадського порядку є:

- надання допомоги поліції у забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки, запобіганні адміністративним проступкам і злочинам;
- інформування поліції про вчинені або ті, що готуються, злочини, місця концентрації злочинних угруповань;
- сприяння поліції у виявленні і розкритті злочинів, розшуку осіб, які їх вчинили, захисті інтересів держави, підприємств, громадян від злочинних посягань; участь у забезпеченні безпеки дорожнього руху та боротьбі з дитячою бездоглядністю і правопорушеннями неповнолітніх.

Повсякденна (оперативна) діяльність таких формувань організовується, спрямовується і контролюється відповідними органами Національної поліції, підрозділами Державної прикордонної служби України тощо.

Державні органи мають право забезпечувати діяльність громадських формувань – надавати їм службові приміщення, необхідний інвентар та засоби зв'язку. Також громадські формування на договірних засадах можуть користуватися майном юридичних та фізичних осіб.

Проте не достатньо визначеним в законодавстві є механізм відшкодування збитків, втраченого та/або пошкодженого майна, спеціальних засобів тощо.

Урядові установи надають всіляку допомогу та підтримку у створенні громадських формувань, але дієвих місцевих механізмів надання такої допомоги сьогодні не визначено, що призводить до неврегульованості, низької обізнаності спеціалістів у цій сфері й ненадання такої допомоги в реальності.

Серйозною проблемою видається низька поінформованість громадян, керівників підприємств, правоохоронців й інших державних службовців, державних установ загалом про діяльність громадських об'єднань та недостатній рівень довіри до них. При цьому, за результатами різних соціологічних досліджень, громадські організації користуються відносно вищим рівнем довіри у населення, порівняно з органами державної влади та місцевого самоврядування, політичними партіями і профспілками.

Важливо зазначити, що довіра і позитивне ставлення до громадських об'єднань безпосередньо залежать від рівня поінформованості громадян про їх діяльність. Так, за даними соціологічного дослідження Центру Разумкова, лише кожен четвертий громадянин щось знає про існування (діяльність) громадських організацій у його місті чи селі, тоді як більшість опитаних громадян (70%) взагалі нічого не можуть сказати з цього приводу [3].

Вирішення питання низького рівня обізнаності щодо можливостей діяльності ОГС задля громадського порядку в цілому однозначно покращить ситуацію в державі й наблизить стан участі громадськості в державних справах до зарубіжного.

Важливо, що оцінка рівня довіри населення до поліції проводиться незалежними соціологічними службами. А сам рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності поліції.

На законодавчому рівні чітко зазначено, що діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб. Така правова норма є підґрунтям для довіри у взаємовідносинах «суспільство – поліція» та з огляду на перспективи розвитку демократичного суспільства в Україні має дати позитивний результат.

Можна стверджувати, що за допомогою організації взаємодії ОГС із державними, зокрема, правоохоронними органами можна досягти більш ефективного використання можливостей кожної зі сторін, у розпорядженні яких є різні засоби й методи вирішення завдань, що стоять перед ними.

Висновки. Правове поле України містить достатню кількість норм, реалізація яких створює передумови формування громадянського суспільства та його реалізації в системі публічної безпеки. А отже, маємо достатнє правове підґрунтя для забезпечення ефективних та стабільних взаємовідносин держави та інститутів громадянського суспільства.

У нормотворчих актах поняття громадської та публічної безпеки тісно переплітаються між собою. Термін «громадський» використовується в законодавстві набагато частіше, ніж «публічний». Це іде всупереч новітнім тенденціям у сфері правовідносин, оскільки категорія «публічна безпека» більш точно відображає сучасні тенденції суспільного та державного розвитку в напрямку, що відповідає пріоритетності життя, здоров'я та особистої безпеки людини та громадянина, її благополуччя та добробуту.

Проте чіткого визначення терміну «публічна безпека» у законодавстві поки що не має, що безперечно необхідно унормувати.

На основі проведеного дослідження можемо визначити такі основні шляхи удосконалення взаємодії держави та громадянського суспільства в сфері публічної безпеки в Україні:

– виключення імперативної норми Закону України «Про національну безпеку України» та забезпечення дії Стратегії національної безпеки як документу дійсно довгострокового планування;

– запровадження практики підготовки Реєстру загроз як складника Стратегії національної безпеки України;

– розробити адекватну зовнішнім та внутрішнім загрозам Стратегію громадської безпеки та цивільного захисту України з обов'язковим активним залученням громадських організацій, науковців та експертів до співпраці із профільними державними органами;

– нівелювати проблему низької поінформованості щодо законодавчо визначених в Україні та успішно реалізованих у зарубіжних країнах можливостей правозахисних організацій, доцільності їх створення й розвитку, необхідності об'єднання зусиль із уповноваженими державними органами у забезпеченні правопорядку на території громад й країни в цілому шляхом проведення широкої навчально-просвітницької діяльності; роз'яснювальної роботи; спільних тренувань та навчальних програм;

– залучення ОГС до розробки комплексних концепцій протидії тероризму, до безпосередньої участі у проведенні антитерористичних заходів, надання посильної допомоги спеціальним службам.

Проаналізувавши політико-правові аспекти забезпечення публічної безпеки можна стверджувати, що максимально позитивний прояв потенціалу та взаємодії апарату держави та ОГС отримуємо винятково у поєднанні їхніх зусиль й можливостей, спільної діяльності на засадах партнерства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. Київ, Ірпінь : ВТФ «Перун», 2003. 1440 с.

2. Держалюк О.М. Запити народних депутатів України як інструмент підтримки та реалізації громадських ініціатив. URL: <http://sp.niss.gov.ua/content/articles/files/5-1443529656.pdf>.

3. Опалько Ю.В. Відкритість і прозорість у діяльності громадських об'єднань: стан, проблеми, перспективи вирішення. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2132/>.

4. Паливода В.О. Іноземний досвід залучення громадянського суспільства до загальнодержавних систем протидії тероризму. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/1_AZ-2-zaluch-gromad2_1-49451.pdf.

5. Резнікова О.О., Місюра А.О. Шляхи модернізації системи забезпечення національної безпеки у контексті розбудови національної стійкості. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/111AZ_NatRes-fd32c.pdf.

6. Резнікова О.О., Сьомін С.В. Забезпечення безперервності процесу управління у сфері національної безпеки. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/111AZ-governance-continuity-1_1_2-928b5.pdf.

7. Тютюнник В., Горovenко В. Як імплемувати Закон України «Про національну безпеку України». URL: <http://opk.com.ua/>.

8. Фатхутдінов В.Г. Громадський vs публічний у дзеркалі правничої герменевтики. URL: <http://goal-int.org/gromadskij-vs-publichnij-u-dzerkali-pravnichoi-germenevtiki>.

9. Офіційний сайт Порталу «Громадський Простір». URL: <https://www.prostir.ua/?news=yakoyu-bude-stratehiya-hromadskoj-bezpeky>.

REFERENCES:

1. Busel, V.T. (Ed.). (2003). *Velykyi tлумачnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [The great explanatory dictionary of modern Ukrainian language]. Irpin : VTF Perun, 1440 pp. [in Ukrainian]

2. Dergaliuk, O.M. *Zapyty narodnykh deputativ Ukrainy yak instrument pidtrymky ta realizacii hromadskyyh initsiatyv* [Requests of people's deputies of Ukraine as an instrument of support and implementation of public initiatives]. Retrieved from: <http://sp.niss.gov.ua/content/articles/files/5-1443529656.pdf>. [in Ukrainian].

3. Opalko, U.V. *Vidkrytist i prozorist u dialnosti hromadskyyh obednan: stan, problem, perspektyvy vyrishennia* [Openness and transparency in the activities of public associations: state, problems, prospects for resolution]. [Online]. Retrieved from: <http://www.niss.gov.ua/articles/2132/>. [in Ukrainian].

4. Palyvoda, V.O. *Inozemnyi dosvid zaluchennia hromadianskoho suspilstva do zahalnodergavnykh system protydii teroryzmu* [Foreign experience of engaging civil society in national anti-terrorism systems]. Retrieved from: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/1_AZ-2-zaluch-gromad2_1-49451.pdf. [in Ukrainian].

5. Reznikova, O.O., Misyura, A.O. *Shliahy modernizacii systemy zabezpechennia nacionalnoi bezpeky u konteksti rozbudovy nacionalnoi stiikosti* [Ways of modernization of the system of ensuring national security in the context of building up national stability]. Retrieved from: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/111AZ_NatRes-fd32c.pdf [in Ukrainian].

6. Reznikova, O.O, S`omin, S.V. *Zabezpechennia bezperernovnosti procesy upravlinnia u sferi nacionalnoi bezpeky* [Providing of continuity of management process is in the field of national safety]. Retrieved from: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/111AZ-governance-continuity-1_1_2-928b5.pdf [in Ukrainian].

7. Tiutiunnyk, V., Horovenko, V. *Iak implementuvaty Zakon Ukrainy "Pro nacionalnu bezpeku Ukrainy"* [How implement Law of Ukraine "On national safety

of Ukraine"]. Retrieved from: <http://opk.com.ua/> [in Ukrainian].

8. Fathutdinov, V.H., *Hromadskiy vs publichnyi u dzerkali pravnychoi hermenevtiki* [Civil vs public in the mirror of legislative hermenevtiki]. Retrieved from: <http://goal-int.org/gromadskij-vs-publichnij-u-dzerkali-pravni-choi-hermenevtiki> [in Ukrainian].

9. The official site of the Portal "Hromadskiy Prostir". Retrieved from: <https://www.prostir.ua/?news=yakoyu-bude-stratehiya-hromadskoj-bezpeky> [in Ukrainian and English].

Political and legal provision of public security in Ukraine

Derevianko Svitlana Petrivna

Master of Public Administration
and Administration,
Master of Finance,
Chief Specialist
State Nuclear Regulatory
Inspectorate of Ukraine
Arsenalna str., 9/11, Kyiv, Ukraine

The current state of political, socio-economic processes, both globally and globally, is characterized by fluidity, effective inter-sectoral interaction - timely and adequate responses to external and internal threats. In such conditions, state institutions of Ukraine are often not ready for the necessary transformations, they are not always able to react in a timely manner to the latest hybrid challenges and, therefore, effectively perform their functions and responsibilities. The external aggression against Ukraine radically changed its security environment and demonstrated the imperfection of global and regional security systems. At the same time, the annexation of the Crimea and events in the east of Ukraine have led to a significant boost to both the state as a whole and civil society organizations on the establishment of an effective and effective state policy in the field of public security and law and order. In such circumstances, the strategic communication capabilities of the state, namely public diplomacy, public relations, military relations, information operations, that is, the use of measures aimed at promoting the goals of the state, are of great importance. The indispensable components of an effective and stable relationship between the state and civil society institutions are the perfection of the regulatory framework, the openness and transparency of the power structures, the consideration of public opinion in applying new forms and technologies of working with the public, and involving citizens in the implementation of programs for managing the affairs of society. Therefore, the article is devoted to the definition and characterization of the peculiarities and problems of political and legal provision of intersectoral interaction (state and civil society) with the provision of public security in Ukraine. To this end, the main legal documents of the political and legal security of public security in Ukraine are analyzed, research approaches to the definition of the term "public security", its relation with tangible concepts.

Key words: *civil society, civil society organizations, public safety, public safety, public safety system, public order.*